

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра історії Центральної та Східної Європи і
спеціальних галузей історичної науки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА

Освітня програма 014 Середня освіта (Історія)

Спеціальність 014.03 Середня освіта (Історія)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри історії Центральної та Східної Європи і
спеціальних галузей історичної науки
Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ - 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Теорія і методика наукових досліджень та основи академічного письма
Викладач	Стефанюк Галина Василівна
Контактний телефон викладача	+380967562305
E-mail викладача	stefaniuk.71@ukr.net galyna.stefanyuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	2. Цикл професійної підготовки. 2.1 Обов'язкові дисципліни 2.1.1 Теоретична підготовка
Обсяг дисципліни	90 год.; кількість кредитів ECTS – 3
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	середа, 14.00 год. – 16.00 год.

2. Анотація до курсу

Наукова діяльність у вищих навчальних закладах є невід'ємною складовою освітнього процесу й здійснюється з метою інтеграції наукової, навчальної та виробничої діяльності у системі вищої освіти. Успішність наукової діяльності неможлива без знання її методології, теорії, технології, методів та організації. Ці знання потрібні учням, студентам, аспірантам, докторантам, співробітникам наукових підрозділів факультетів – всім тим, хто бере участь у навчальному й науковому процесі. У ході вивчення дисципліни студенти знайомляться з теоретико-методологічними засадами, предметом, об'єктом, метою, завданням та функціями пізнавальної діяльності. Суть навчальної дисципліни полягає у висвітленні теоретичних основ, питань методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності, тобто теоретичного й практичного підґрунтя для ефективного проведення наукових досліджень студентами. Важливою особливістю курсу є те, що він зорієнтований на засвоєння і застосування студентами спеціальності 014 Середня освіта (Історія) всього комплексу теоретичних проблем, усвідомлених умінь і навичок роботи при підготовці науково-дослідницьких проектів, необхідних для

роботи в навчальних закладах середньої освіти.

3. Мета та цілі курсу

Мета викладання дисципліни – засвоєння і поглиблення теоретичних та практичних знань, умінь і навичок студентів на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) з дисципліни “Теорія і методика наукових досліджень та основи академічного письма”, які полягають у висвітленні теоретичних основ, питань методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності, тобто теоретичного й практичного підґрунтя для ефективного проведення наукових досліджень студентами, формування інтегральної, загальних, фахових компетентностей, достатніх для ефективного розв’язування стандартних і нестандартних комплексних задач у професійній педагогічній діяльності в навчальних закладах середньої освіти, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Завданням є поглиблене вивчення та закріплення теоретичних положень і фактологічного матеріалу, який викладався на лекціях або засвоювався шляхом самостійної роботи студентів. Під час семінарських занять вони повинні розвивати творче й аналітичне мислення та культуру мови, вчитися самостійно працювати над підготовкою дослідницьких проектів. Важливим завданням є усвідомлення студентською молоддю значення підготовки наукових робіт в навчальних закладах середньої освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основи теорії і методології освіти, необхідні для професійної діяльності;
- принципи дослідження в науці загалом та історії зокрема;
- характеристики основних методів наукового пізнання, понятійний апарат (основні поняття, терміни, загальні аспекти науки);
- методику підготовки та правильність оформлення науково-дослідної роботи;
- етапи наукового дослідження; типи наукових звітів;
- принципи, етапи підготовки і проведення наукових досліджень.

вміти:

- використовувати знання, уміння і навички із дисциплін для розв’язання конкретних дослідницьких задач у професійній діяльності учителя історії і суспільствознавчих предметів;

- проектувати і здійснювати освітній процес з урахуванням сучасної соціокультурної ситуації і рівня розвитку особистості;
- визначити об'єкт, предмет, мету, завдання наукового дослідження;
- використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності;
- впроваджувати під час навчання інноваційні технології;
- володіти категоріально-понятійним апаратом;
- організовувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію історичних джерел (як українською, так й іноземними мовами);
- працювати з дисциплінарним масивом публікацій: вести пошук, накопичення та обробку наукової інформації;
- самостійно планувати і проводити наукові дослідження (реферування тексту, складання тез доповіді, повідомлення, наукову статтю);
- організовувати ефективну міжособистісну взаємодію суб'єктів освітнього процесу, базовану на здобутих знаннях, демократичних переконаннях і гуманістичних цінностях;
- вдосконалюватися з високим рівнем автономності здобути під час навчання компетенції;
- здійснювати наукові і науково-педагогічні дослідження в галузі історії, методики викладання історії, історичного краєзнавства; застосовувати міждисциплінарний підхід.
- усвідомлювати призначення професійної діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів, а також потреби систематично підвищувати професійну кваліфікацію через навчання впродовж життя.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність – на основі засвоєних знань, умінь і навичок із дисципліни «Теорія і методика наукових досліджень та основи академічного письма» здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в навчальних закладах середньої освіти та у процесі навчання за спеціальністю, що передбачає застосування теорій та методів історичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі. **(C1)**.

Комунікативна – здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською – державною мовою; користуватися вербальними і невербальними засобами передачі історичної інформації (усна відповідь, реферат, есе, доповідь на науково-звітній конференції ін.) **(C2, C16)**.

Лінгвістична – здатність володіти іноземною мовою для пошуку і опрацювання іншомовних історичних праць і джерел

(C3).

Інформаційно-цифрова компетентність – здатність до критичного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для пошуку, обробки, аналізу, верифікації джерельної інформації з історії України **(C4)**.

Соціальна і громадянська компетентність – здатність до міжособистісної взаємодії на основі етичних міркувань (мотивів), вміння працювати в колективі й ефективно співпрацювати з учасниками навчального процесу; уміння попереджати і розв’язувати конфлікти, досягати компромісів; діяти громадсько і соціально відповідально і свідомо та з почуттям поваги до оточуючих, усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми **(C6)**.

Навчання вчитись – здатність вчитися і спільно, і автономно, здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових вмінь і навичок, організації навчального процесу (власного і колективного) під час самостійної роботи із дисципліни, підготовки проблемних питань, проектів, самостійне набуття нових компетентностей, а також здатність виявляти і творчо підходити до вирішення проблем, ухвалювати обґрунтовані рішення, генерувати нові ідеї під час захисту проектів, прес-конференції, захисту проблемних питань, брати відповідальність і виявляти ініціативу, визначати і наполегливо реалізовувати поставлені завдання і взяті обов’язки, вибудовувати свою навчальну траєкторію, оцінювати прогрес і результати навчання **(C7)**.

Загальнокультурна компетентність (C8) – це здатність аналізувати й оцінювати найважливіші досягнення національної історії, накопичення її джерельної бази, що становить культурну спадщину України та українського народу, орієнтуватися в культурному та духовному контекстах сучасного українського суспільства; усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми; цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність в Україні **(C8)**.

Екологічна компетентність і здоровий спосіб життя – це здатність на основі вивченого матеріалу (політики радянського уряду, екологічних катастроф, політики урядів незалежної України в питанні захисту навколишнього середовища ін.) усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров’я людини, прагнення до його збереження; здатність до здійснення професійної діяльності згідно з вимогами охорони праці й техніки безпеки; здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя (на прикладі історії українського спорту, медицини ін.) **(C9)**.

Фахові (предметні) компетентності:

Наявність системи знань із теорії і методики наукового дослідження і їх важливість у майбутній професії, необхідних для роботи в навчальних закладах середньої освіти **(C10)**.

Здатність усвідомлювати та інтерпретувати опрацьований матеріал з джерел, формувати й науково аргументувати власну інтерпретацію, брати активну участь у дискусіях **(C11)**.

Розуміти і застосовувати внутрі і міжпредметні зв'язки, мати синтетичне мислення **(C12)**.

Здатність застосовувати знання, уміння і навички для розробки навчально-методичного забезпечення дисципліни, зокрема логічно-структурних схем ін. **(C13)**.

Здатність володіти термінологією **(C15)**.

Здатність користуватися вербальними і невербальними засобами передачі джерельної історичної інформації (зокрема, презентаціями, схемами, картами, таблицями ін.) **(C16)**.

Здатність користуватися вербальними і невербальними засобами передачі джерельної історичної інформації (зокрема, презентаціями, схемами, картами, таблицями ін.) **(C16)**.

Наявність системи знань основних теорій із дисципліни, вміння їх критично аналізувати, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості **(C17)**.

Здатність аналізувати, досліджувати та презентувати педагогічний досвід навчання учнів історії і суспільствознавчих предметів у загальноосвітній та профільній школі **(C20)**.

Здатність до усвідомлення призначення професійної діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів, важливості збагачення професійних якостей відповідно до нових суспільно-політичних реалій; усвідомлення необхідності подальшого навчання **(C21)**.

Здатність на основі вивченого матеріалу, ефективно реалізовувати громадянські права та обов'язки **(C22)**.

Формувати економічну грамотність і підприємливість **(C23)**.

Здатність на основі вивчення теорії і методики наукового дослідження формувати високу історичну й громадянську свідомість, національну гідність для збереження історичної національної пам'яті, здатність використати на практиці здобуті знання із дисципліни з метою проведення громадянсько-патріотичного виховання серед молоді **(C24)**.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1-й семестр	014 Середня освіта (Історія)	I курс	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Тема: Наука як сфера людської діяльності.</p> <p>1. Поняття про науку.</p> <p>2. Наука як сукупність теорії.</p> <p>3. Наукова діяльність та її види.</p> <p>4. Суб'єкти наукової діяльності.</p> <p>5. Науково-дослідницька діяльність студентів.</p> <p>6. Залучення старшокласників до науково-</p>	Лекція	<p>1. Бондаренко Г. Історичне пізнання: питання теорії і практики. Луцьк, 1998.</p> <p>2. Данилевський И.Н. Вопросы теории и методики исторического исследования. М., 1986.</p> <p>3. Залучення старшокласників до науково-дослідної діяльності МАН як засіб розвитку їх дослідницьких здібностей. <i>Інновації в освіті: інтеграція науки і практики</i> : зб. наук-метод. праць / за заг. ред. О.А. Дубасенюк. Житомир: ФОП Левковець, 2014. С. 56-75.</p> <p>4. Зашкільняк Л. Вступ в методологію історії. Львів, 1996.</p> <p>5. Котов В.Н. Введение в изучение истории. К., 1982.</p> <p>6. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень. К., 2003.</p> <p>7. Мельник Л.Г. Предмет і методологія історичної науки. – К., 1995.</p> <p>8. Мельник Л.Г. Развитие научного познания истории. К., 1983.</p> <p>9. Могильницький Б.Г. Введение в методологию</p>	опрацювання матеріалу лекційного заняття, 2 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	лютий

<p>дослідної діяльності МАН як засіб розвитку їх дослідницьких здібностей.</p>		<p>истории: Учебное пособие. М., 1989. 10. Пронюк Н.П. Організація роботи Малої академії наук. <i>Рідна школа</i>. № 6. 2000. С.72-73. 11. Пронштейн А.П., Данилевський І.Н. Вопросы теории и методики исторического исследования. К., 1990. 12. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. К., 2006 с.</p>			
<p>Тема: Наукова комунікація. 1. Поняття наукової комунікації. 2. Види наукової комунікації. 3. Наукова школа. 4. Соціальні функції комунікації. 5. Використання інформаційно-комунікативних технологій у шкільному вивченні історії. 1.</p>	<p>Лекція</p>	<p>1. Бондаренко Г. Історичне пізнання: питання теорії і практики. – Луцьк, 1998. 2. Данилевський І.Н. Вопросы теории и методики исторического исследования. – М., 1986. 3. Гусак М. Позаурочна робота з учнями в умовах співпраці загальноосвітньої школи та Малої академії наук. <i>Математика в сучасній школі</i>. 2013. №10. С.44-48. 4. Зашкільняк Л. Вступ в методологію історії. Львів, 1996. 5. Котов В.Н. Введение в изучение истории. К., 1982. 6. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень. К., 2003. 7. Мельник Л.Г. Предмет і методологія історичної науки. К., 1995. 8. Мельник Л.Г. Развитие научного познания истории. К., 1983. 9. Могильницький Б.Г. Введение в методологию</p>	<p>опрацювання матеріалу лекційного заняття, 2 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>Лютий</p>

		<p>истории: Учебное пособие. М., 1989.</p> <p>10. Приходько О. Науково-дослідницька робота учня-члена МАН: моніторинг якості. Українська мова і література в школі. 2016. №2. С. 48–49.</p> <p>11. Пронштейн А.П., Данилевський І.Н. Вопросы теории и методики исторического исследования. К., 1990.</p> <p>12.. Шейко В.М., Кушнарченко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. К., 2006.</p>			
<p>Тема: Рівні та етапи пізнавальної діяльності історика</p> <p>1. Теоретичний і емпіричний рівні наукового пізнання в історії.</p> <p>2. Особливості теоретичного знання.</p> <p>3. Проблема об'єктивності теорії.</p> <p>4. Етапи пізнавальної діяльності</p>	Лекція	<p>1. Бондаренко Г. Історичне пізнання: питання теорії і практики. Луцьк, 1998.</p> <p>2. Данилевський І.Н. Вопросы теории и методики исторического исследования. М., 1986.</p> <p>3. Зашкільняк Л. Вступ в методологію історії. Львів, 1996.</p> <p>4. Котов В.Н. Введение в изучение истории. К., 1982.</p> <p>5. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень. К., 2003.</p> <p>6. Масинець А. Організація науково-дослідницької діяльності учнів у процесі підготовки до конкурсу-захисту МАН. Таврійський вісник освіти. 2014. №2. С.246–250.</p> <p>7. Мельник Л.Г. Предмет і методологія історичної науки. К., 1995.</p> <p>8. Мельник Л.Г. Развитие научного познания истории. К., 1983.</p> <p>9. Могильницький Б.Г. Введение в методологию</p>	опрацювання матеріалу лекційного заняття, 2 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	березень

історика. 5. Роль організаційно-діяльнісних умінь у формуванні компетентного учня-дослідника.		<p>истории: Учебное пособие. М., 1989.</p> <p>10. Приходько О. Науково-дослідницька робота учня-члена МАН: моніторинг якості. Українська мова і література в школі. 2016. №2. С. 48–49.</p> <p>11. Пронштейн А.П., Данилевський І.Н. Вопросы теории и методики исторического исследования. К., 1990.</p> <p>12. Мироненко Л. Формування навичок дослідницької діяльності учнів. <i>Майстерня вчителя: Додаток до газети: «Джерело»</i>. 2013. №1. С.2-3.</p> <p>13. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. К., 2006.</p>			
<p>Тема:</p> <p>Методологія та методи наукового дослідження</p> <p>1. 1.Методологія, її функції та структура.</p> <p>2. 2.Методологічні принципи.</p> <p>3. Фундаментальна, або філософська, методологія</p> <p>4. Загальнонаукова</p>	Лекція	<p>1. Бондаренко Г. Історичне пізнання: питання теорії і практики. Луцьк, 1998.</p> <p>2. Данилевський І.Н. Вопросы теории и методики исторического исследования. М., 1986.</p> <p>3. Зашкільняк Л. Вступ в методологію історії. Львів,1996.</p> <p>4. Котов В.Н. Введение в изучение истории. К., 1982.</p> <p>5. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень. К., 2003.</p> <p>6. Мельник Л.Г. Предмет і методологія історичної науки. К., 1995.</p> <p>7. Мельник Л.Г. Развитие научного познания истории. К., 1983.</p> <p>8. Могильницький Б.Г. Введение в методологию истории: Учебное пособие. М., 1989.</p>	опрацювання матеріалу лекційного заняття, 2 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	березень

<p>методологія 5. Конкретнонаукова методологія 6. Методи і техніка дослідження</p>		<p>9. Пронштейн А.П., Данилевський І.Н. Вопросы теории и методики исторического исследования. К., 1990. 10. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. К., 2006 с.</p>			
<p>Тема: Академічна доброчесність. 1. Академічна доброчесність як запорука якісної вищої освіти. 2. Академічна культура: поняття, функції, складові. 3. Академічна нечесність та методи її запобігання. 4. Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя</p>	<p>лекція</p>	<p>1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с. 2. <u>Академічне письмо: 20 порад щодо написання академічних текстів та представлення результатів дослідження</u> / Віктор Дроздов ; Ізмаїльський державний гуманітарний університет. URL: https://nuwm.edu.ua/files/240/-/1L7D3wRzUxkeMmPe3Qhp8pEsOjM48K6nu/--20. 3. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова. К.; Таксон, 2016. 234 с. 4. Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку // Східноукраїнський Фонд соціальних досліджень. URL: http://fond.sociology.kharkov.ua/images/docs/academ_cul</p>	<p>опрацювання матеріалу лекційного заняття, 2 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>квітень</p>

<p>Стефаника.</p>		<p>t/material.pdf</p> <p>5. Ревуцька С.К. Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо» / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. українознавства; уклад. С.К. Ревуцька. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2018. 81 с.</p> <p>6. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2012. 320 с.</p> <p>7. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с.</p> <p>8. Тимошенко Т. В. Академічне письмо / Т. В. Тимошенко, Н. В. Гречихіна. Наукові записки : зб. наук. пр. Кіровоград : КНТУ, 2009. Вип. 9. С.214–219.</p> <p>9. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Переклад з англійської. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP. URL: https://academicintegrity.org/wpcontent/uploads/2019/04/Fundamental_Values_version_in_Ukrainian.</p> <p>10. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника». URL: https://pedagogical.pnu.edu.ua/wp</p>			
<p>Тема: Головні засади академічного</p>	<p>лекція</p>	<p>1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова,</p>	<p>опрацюванн я матеріалу лекційного</p>	<p>5 б. (вибірково, під час</p>	<p>квітень</p>

<p>письма.</p> <p>1. Основні характеристики поняття «академічне письмо». 2. Поняття академічної грамотності та його структура. 3. Основні категорії академічного тексту. 4. Академічне письмо як різновид наукового спілкування. 5. Плагіат у масовій культурі</p>	<p>1. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.</p> <p>2. <u>Академічне письмо: 20 порад щодо написання академічних текстів та представлення результатів дослідження</u> / Віктор Дроздов ; Ізмаїльський державний гуманітарний університет. URL: https://nuwm.edu.ua/files/240/-/1L7D3wRzUxkeMmPe3Qhp8pEsOjM48K6nu/--20.</p> <p>3. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова. К.; Таксон, 2016. 234 с.</p> <p>4. Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку // Східноукраїнський Фонд соціальних досліджень. URL: http://fond.sociology.kharkov.ua/images/docs/academ_cult/material.pdf</p> <p>5. Ревуцька С.К. Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо» / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. українознавства; уклад. С.К. Ревуцька. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2018. 81 с.</p> <p>6. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2012. 320 с.</p> <p>7. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с.</p>	<p>заняття, 2 год.</p>	<p>опитування на семінарі).</p>	
--	---	----------------------------	---------------------------------	--

8. Тимошенко Т. В. Академічне письмо / Т. В. Тимошенко, Н. В. Гречихіна. Наукові записки : зб. наук. пр. Кіровоград : КНТУ, 2009. Вип. 9. С.214–219.

9. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Переклад з англійської. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP. URL: https://academicintegrity.org/wpcontent/uploads/2019/04/Fundamental_Values_version_in_Ukrainian.

10. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника». URL: <https://pedagogical.pnu.edu.ua/wp>

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу

Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи студентів (вересень – грудень):

- 1) усні відповіді на семінарських заняттях з використанням візуалізованих презентацій своїх відповідей – 30 балів (три оцінки на дев'яти семінарських заняттях);
- 2) індивідуальна робота: – 20 балів;
- 3) контрольна робота (по темах семінарських занять) – 20 балів;
- 4) колоквіум (тестові завдання по лекційному матеріалі) – 30 балів;

Загальна кількість – 100 балів.

Підсумковий контроль – залік (грудень):

Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.

Вид

Поточний

Контрольна

Колоквіум

Індивідуальн

Підсумкова

контролю	контроль	робота		е завдання	залікова оцінка
Максимальна кількість балів, яку може набрати студент	30	20	30	20	100

При обчисленні підсумкового семестрового балу враховується:

Поточні оцінки успішності (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»)

– виставляються під час проведення семінарських занять;

Підсумкова оцінка за семінарські заняття виставляється студенту в кінці семестру за результатами роботи на семінарських заняттях і є середнім арифметичним (заокругленим до сотих) всіх отриманих оцінок за семінарські заняття. Отримані «незадовільні» оцінки враховуються при додаванні оцінок і входять у загальну кількість отриманих оцінок.

Поточний контроль проводиться на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічним працівником та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як науково-педагогічним працівником для коригування методів і засобів навчання, так і студентами для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум. Поточний контроль може проводитись у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування тощо. Результати поточного контролю враховуються при визначенні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Студенту, який має наукові публікації, виступи на наукових конференціях, бере активну участь

в роботі студентського наукового гуртка, був учасником олімпіад, конкурсів з відповідної (чи суміжної) дисципліни за поданням наукових керівників чи керівників наукових гуртків та рішенням кафедри в підсумковий семестровий бал може додаватись **максимально 10 балів за участь в науковій роботі** (за умови, що підсумковий семестровий бал не перевищує 100 балів).

Принципи оцінювання роботи студентів на семінарських заняттях

Оцінювання знань студентів на семінарських заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою. На занятті пропонується якісне оцінювання знань студентів шляхом виставлення балів від «1» до «5». Позначення «0» виставляється студентові за відмову від відповіді на занятті через невідповідність, що впливатиме на його підсумкову рейтингову оцінку в кінці семестру. Кожен студент зобов'язаний взяти участь не менше як на одній третині семінарських занять, проведених у групі впродовж семестру.

Пропущене заняття або негативну оцінку студент зобов'язаний «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем. При цьому може виставлятися оцінка, а попередня не впливатиме на середній бал студента.

Завдання контролю знань студентів під час проведення семінарських занять зводяться до того, щоб:

- виявити обсяг, глибину і якість сприйняття (засвоєння) матеріалу, що вивчається;
- визначити недоліки у знаннях і намітити шляхи їх усунення;
- виявити ступінь відповідальності студентів і ставлення їх до роботи;
- стимулювати інтерес студентів до предмета і їх активність у пізнанні.

Контроль знань студентів під час проведення семінарських занять може відбуватись в наступних **формах**:

- детальний усний аналіз поставлених питань;
- вибіркоче усне опитування «з місця»;
- дискусійне обговорення питань;
- індивідуальне розв'язування практичних завдань, проблемних запитань чи завдань;
- фронтальне стандартизоване опитування за картками, тестами протягом 5-10 хв;
- письмова (до 30 хв.) самостійна робота по варіантах тощо.

Критерії поточної оцінки («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»)

Оцінка «п'ять» ставиться, якщо студент(ка) виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти; відповідь чітка і завершена, у письмовій роботі не повинно бути помилок. Ознайомлений(а) з найновішими досягненнями вітчизняної і зарубіжної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями, та, головне вміє їх використовувати під час відповіді на запитання, вміє ставити під сумнів сталі принципи та ідеї. Знає теорію і методiku науково-дослідницької діяльності, володіє понятійним апаратом, відмінно орієнтується в історичній хронології, володіє просторовою компетенцією (інтелектуальні операції, що дають змогу бачити за умовно-площинними зображеннями історичні факти, події та явища); створює розумний баланс між соціальною, економічною, політичною і культурною складовою історії, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати джерела з історії України. Повною мірою володіє історичним критичним мисленням, аналізом (вміє класифікувати джерельну інформацію на компоненти, розуміючи їх взаємозв'язки та організаційну структуру). Здатен (на) самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, пропонувати способи розв'язання суспільних проблем, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем; будує переконливу аргументацію, рецензує відповіді ровесників. Вміє організовувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію історичних джерел (як українською, так й іноземними мовами); може використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Може використати інноваційні технології. Має аналітичне та синтетичне мислення. Бере активну участь у групових формах роботи в межах етики професійних взаємин, зокрема дискусіях, прес-конференціях, формує аргументацію, базовану на здобутих знаннях, демократичних переконаннях і гуманістичних цінностях; застосовує оптимальну стратегію діяльності, бере на себе відповідальність; проводить рефлексію, самооцінку та коригування пізнавальної діяльності; вміє долати труднощі, вдосконалює з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції тощо. Використовує під час навчання джерельний матеріал, здатен(на) його пропагувати через

просвітницьку діяльність. Керується моральними та етичними нормами, з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, враховує гендерний підхід, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні.

Оцінка «чотири» ставиться, якщо студент(ка) має глибокі і повні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, здатен (на) щодо їх застосування на практиці; відповідь чітка і практично завершена, у письмовій роботі є незначні помилки. Ознайомлений(а) з найновішими досягненнями вітчизняної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями, та, головне вміє їх використовувати під час відповіді на запитання. Знає історичну термінологію і наукову періодизацію, володіє понятійним апаратом, добре орієнтується в історичній хронології, володіє просторовою компетенцією (інтелектуальні операції, що дають змогу бачити за умовно-площинними зображеннями історичні факти, події та явища); створює розумний баланс між соціальною, економічною, політичною і культурною складовою історії, вміє класифікувати, систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати джерельний історичний матеріал. Достатньо володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Здатен (на) самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, пропонувати певні способи розв'язання суспільних проблем, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних проблем; будує аргументацію на основі 2-3 доказів, може рецензувати відповіді ровесників. Вміє організовувати пошук, аналіз та інтерпретацію історичних джерел (як українською, так й іноземними мовами); може використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Може порівнювати й оцінювати діяльність історичних осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора у створенні джерел, однак не може розкрити внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності історичних осіб.

Має певний рівень аналітичного та синтетичного мислення. Бере участь у групових формах роботи в межах етики професійних взаємин, зокрема дискусіях, прес-конференціях, формує аргументацію (в аргументації зустрічаються окремі неточності), базовану на здобутих знаннях, демократичних переконаннях і гуманістичних цінностях; застосовує оптимальну стратегію діяльності; проводить

самооцінку пізнавальної діяльності, вдосконалює з достатнім рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції тощо. Використовує під час навчання джерельний матеріал, здатен(на) його пропагувати через просвітницьку діяльність. Керується моральними та етичними нормами, з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, враховує гендерний підхід, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні.

Оцінка «три» ставиться, якщо у студента (ки) є суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу (більше 50%), елементарні уміння і навички; не здатен (на) повною мірою використати знання, уміння і навички на практиці; відповідь не чітка і спрощена, у письмовій роботі є суттєві помилки. Ознайомлений(а) з досягненнями вітчизняної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями, та не вміє їх використовувати під час відповіді на запитання, а просто перераховує. Посередньо знає історичну термінологію і володіє понятійним апаратом, задовільно орієнтується в історичній хронології, не достатньо володіє просторовою компетенцією; не вміє класифікувати, систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати джерельний історичний матеріал. Посередньо володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Здатен (на) посередньо оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні, до кінця не здатен (на) інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем. Не може переконливо аргументувати, рецензії відповідей ровесників поверхові. Вміє організовувати пошук історичних джерел, але не може їх критично проаналізувати. Не використовує сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Знає історичну персоналістику, але не може порівнювати й оцінювати діяльність історичних осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в історії, розкривати внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності історичних осіб. Не використовує інноваційні технології і не має синтетичного мислення. Бере пасивну участь у групових формах роботи в межах етики професійних взаємин, зокрема дискусіях, прес-конференціях; не застосовує оптимальну стратегію діяльності, не бере на себе відповідальність; не проводить рефлексію, самооцінку та коригування пізнавальної діяльності. Керується моральними та етичними нормами, з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, враховує гендерний підхід, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні. Вдосконалює з посереднім рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції.

	<p>Оцінка «два» ставиться, якщо у студента (ки) елементарні знання фактичного матеріалу (до 25%), відсутні уміння і навички, тому не здатен (на) їх використати на практиці; відповідь не змістовна і не доречна, у письмовій роботі є суттєві помилки (більше 75%). Не ознайомлений(а) з досягненнями вітчизняної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями, та не вміє їх використовувати під час відповіді на запитання. Практично не знає джерелознавчу термінологію (до 25%), незадовільно орієнтується в історичній хронології (до 25%), не володіє просторовою компетенцією; не вміє класифікувати, систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Не володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Не здатен (на) оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні. Відсутня об'єктивна і неупереджена аргументація, самооцінка і оцінка інших. Не вміє організовувати пошук історичних джерел, не може їх критично проаналізувати. Не використовує сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Знає історичну персоналістику на рівні переліку історичних постатей. Не використовує інноваційні технології і не має синтетичного мислення. У групових формах роботи тільки присутній(я) без особистої відповідальності, стратегії; не дотримується норм професійної етики, не виявляє усвідомлення необхідності удосконалення професійних якостей, не вдосконалює здобуті під час навчання компетенції.</p>				
<p>Вимоги до індивідуальної роботи</p>	<p>Індивідуальне завдання з курсу «Теорія і методика наукових досліджень та основи академічного письма» передбачає підготовку окремих складових студентської наукової роботи.</p> <p>Структура індивідуальної роботи складається із наступних обов'язкових елементів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Титульний аркуш; • Зміст; • Вступна частина; • Список використаної літератури. <p style="text-align: center;">Критерії оцінювання індивідуального завдання</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Критерії</th> <th style="text-align: center;">Бали</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Повноцінна підготовка окремих складових наукової роботи з відображенням авторської</td> <td style="text-align: center;">17-20 балів</td> </tr> </tbody> </table>	Критерії	Бали	Повноцінна підготовка окремих складових наукової роботи з відображенням авторської	17-20 балів
Критерії	Бали				
Повноцінна підготовка окремих складових наукової роботи з відображенням авторської	17-20 балів				

	<p>позиції. При захисті використовує значний обсяг джерел і літератури, висновки самостійні, тези здійснені на високому рівні, студент створив значну кількість роздаткового матеріалу. Демонструє на високому рівні здатність використати знання, уміння і навички, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти. Може критично ставитися до результатів своєї праці, бачить шляхи подолання труднощів, виявляє усвідомлення необхідності удосконалення професійних якостей.</p>		
	<p>Обґрунтоване розкриття проблеми. Вміє організувати пошук, аналіз та інтерпретацію історичної інформації; може використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Демонструє на достатньому рівні здатність використати знання, уміння і навички, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти. Може критично ставитися до результатів своєї праці, виявляє усвідомлення необхідності удосконалення професійних якостей.</p>	13-16 балів	
	<p>Тема розкрита неповно. Демонструє на посередньому рівні здатність використати знання, уміння і навички, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти. Може критично ставитися до результатів своєї праці,</p>	9-12 балів	

	виявляє певне усвідомлення необхідності удосконалення професійних якостей.		
	Робота суто компілятивного рівня. Студент може репродуктивно відтворити змісту історичних джерел, однак у його відповіді є помилки. Вміє організовувати пошук історичної інформації, але не може її оформити належним чином. Не достатньо використовує сучасні інформаційно-технологічні ресурси під час підготовки завдання. Визначає роль людського фактора в історії, однак без необхідної аргументації.	5-8 балів	
	Проаналізовано лише окремих аспекти. Захист завдання спрощений, із значними помилками. Не здійснено пошук джерельної інформації. Відсутня будь-яка аргументація. Відсутні самостійні висновки і синтетичні зв'язки. Не здатен використати наявний матеріал для роботи в школі. ІКТ використано недоречно. Не виявляє усвідомлення необхідності удосконалення професійних якостей.	1-4 бали	
	Завдання не зараховано	0 балів	
Вимоги до контрольної роботи	<p>Контрольна робота проводиться у письмовому вигляді, має декілька варіантів формалізованих завдань рівнозначної складності, на виконання яких відводиться 45 хвилин. Кожен варіант містить 7 завдань (1 – 2 – теоретичні, 3 – знання термінів, 4–7 – тестові завдання).</p> <p>Розв'язуючи завдання контрольної роботи, студент повинен продемонструвати не репродуктивну, а творчу розумову, креативну діяльність.</p>		

Критерії оцінки виконання контрольної роботи

Оцінка за виконання контрольної роботи виставляється у 20 балах: 1- 10 балів, 2 – 3 бали, 3 – 3 бали, 4-7 – по 1 балу.

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень за теоретичне (перше) завдання
1-2	У студента (ки) елементарні знання фактичного матеріалу (до 25%), відсутні уміння і навички, тому не здатен (на) їх використати на практиці; у письмовій роботі є суттєві помилки (більше 75%). Не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Не володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Не здатен оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні. Відсутня об'єктивна і неупереджена аргументація. Не має синтетичного мислення, безвідповідально ставиться до обраного фаху.
3-6	Ознайомлений(а) з досягненнями вітчизняної історіографії, джерелознавства. Посередньо знає джерелознавчу термінологію і володіє понятійним апаратом, не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичні джерела. Посередньо володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Здатен (на) посередньо оцінювати та інтерпретувати джерела з історії України, до кінця не здатен (на) інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем. Не може переконливо аргументувати. Не має синтетичного мислення, враховує гендерний підхід, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні. Демонструє вдосконалення з низьким рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції.
7-8	Студент(ка) має глибокі і повні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, здатен(на) щодо їх застосування на практиці; відповідь чітка і практично завершена, є незначні помилки (не більше 4). Ознайомлений(а) з найновішими досягненнями вітчизняної і зарубіжної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями, та, головне вміє їх використовувати під час відповіді на запитання.

		<p>Вміє класифікувати історичні джерела, але не достатньо їх інтерпретує. Знає наукову термінологію, володіє понятійним апаратом, добре орієнтується в історичній хронології, володіє просторовою компетенцією; створює розумний баланс між соціальною, економічною, політичною і культурною складовою історії, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Демонструє вдосконалення з достатнім рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції.</p>	
--	--	--	--

	9-10	<p>Студент(ка) виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти; відповідь чітка і завершена, у відсутності помилки (не більше 2). Ознайомлений(а) з найновішими досягненнями вітчизняної і зарубіжної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями, та, головне вміє їх використовувати під час відповіді на запитання, вміє ставити під сумнів сталі принципи та ідеї. Знає наукову термінологію. На високому рівні володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Здатен (на) самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні. Демонструє вдосконалення з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції.</p>
Семінарські заняття	<p>Тема 1. Організація діяльності суб'єкта пізнання (2 год.)</p> <p>Тема 2. Роль організаційно-діяльнісних умінь у формуванні компетентного учня-дослідника (2 год.)</p> <p>Тема 3. Основні етапи історичного пізнання. Практичне завдання: Підготовка навчально-методичного комплексу для використання в школі (2 год.)</p>	

	Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження (2 год.).
	Тема 5. Практика написання наукового дослідження (2 год.).
	Тема 6. Організація науково-дослідницької діяльності студента. Практичне завдання: Підготовка навчально-методичного комплексу для використання в школі (2 год.)
	Тема 7. Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого (2 год.).
	Тема 8. Головні засади академічного письма (2 год.).
	Тема 9. Академічний текст: основні категорії, види, змістове наповнення (2 год.).
	Семінарські заняття покликані утвердити у студентів конкретні знання з дисципліни, розвивати мислення, формувати навички написання наукових робіт, публічних виступів, умінню проводити дискусії на актуальні теми з теорії і методики наукового дослідження.
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Належне виконання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) змісту питань планів семінарських занять (вересень – грудень). Для цього необхідно готувати конспекти семінарських занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій відповідей на семінарські питання. Однак слід пам'ятати, що візуалізована презентація тільки доповнює підготовлену основну відповідь студента (-ки); 2) підготовка індивідуальної роботи впродовж жовтня–листопада. Виконання цих завдань передбачає якісну пошукову працю, творчий підхід до оформлення студентом (-кою) роботи; 3) написання контрольної роботи; 4) здача колоквиуму.
7. Політика курсу	
<p>Лекції передбачають системний і послідовний виклад навчального матеріалу. Відвідування лекцій для студентів є обов'язковим.</p> <p>Відвідування та активна участь студентів у роботі семінарських занять також є обов'язковою умовою успішного вивчення курсу. Пропонуються наступні форми роботи на семінарських заняттях: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії, прес-конференції, захист індивідуального завдання ін. При цьому враховуватимуться лише логічно обґрунтовані виступи,</p>	

альтернативна теза чи спростування поданої, а не фактична підтримка тези виступаючого, змістовне рецензування та коментар чи доповнення, що дійсно сприятиме розгляду проблеми. Важливим є використання студентами теорії і методики науково-дослідницької діяльності для майбутньої професії «вчитель історії і суспільствознавчих предметів», вміння формувати навчально-методичний комплекс з тем для використання в школі.

Політика курсу «Теорія і методика наукових досліджень на основі академічного письма» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарському занятті, отримання негативної оцінки на семінарських заняттях або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – середа, 14.00 год. – 16.00 год. У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.

8. Рекомендована література

Базова

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
2. Академічне письмо: 20 порад щодо написання академічних текстів та представлення результатів дослідження / Віктор Дроздов ; Ізмаїльський державний гуманітарний університет. URL: <https://nuwm.edu.ua/files/240/-/1L7D3wRzUxkeMmPe3Qhp8pEsOjM48K6nu/--20>.
3. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова. К.; Таксон, 2016. 234 с.
4. Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку // Східноукраїнський Фонд соціальних досліджень. URL: http://fond.sociology.kharkov.ua/images/docs/academ_cult/material.pdf
5. Бондаренко Г. Історичне пізнання: питання теорії і практики. Луцьк, 1998.
6. Данилевський И.Н. Вопросы теории и методики исторического исследования. М., 1986.
7. Зашкільняк Л. Вступ в методологію історії. Львів, 1996.
8. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника». URL: <https://pedagogical.pnu.edu.ua/wp>

9. Котов В.Н. Введение в изучение истории. К., 1982.
10. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень. К., 2003.
11. Масинець А. Організація науково-дослідницької діяльності учнів у процесі підготовки до конкурсу-захисту МАН. Таврійський вісник освіти. 2014. №2. С.246–250.
12. Мельник Л.Г. Предмет і методологія історичної науки. К., 1995.
13. Мельник Л.Г. Розвиток наукового пізнання історії. К., 1983.
14. Мироненко Л. Формування навичок дослідницької діяльності учнів. *Майстерня вчителя: Додаток до газети: «Джерело»*. 2013. №1. С.2-3.
15. Могильницький Б.Г. Введение в методологию истории: Учебное пособие. М., 1989.
16. Приходько О. Науково-дослідницька робота учня-члена МАН: моніторинг якості. Українська мова і література в школі. 2016. №2. С. 48–49.
17. Пронштейн А.П., Данилевський І.Н. Вопросы теории и методики исторического исследования. К., 1990.
18. Ревуцька С.К. Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо» / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. українознавства; уклад. С.К. Ревуцька. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2018. 81 с.
19. Тимошенко Т. В. Академічне письмо / Т. В. Тимошенко, Н. В. Гречихіна. Наукові записки : зб. наук. пр. Кіровоград : КНТУ, 2009. Вип. 9. С.214–219.
20. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Переклад з англійської. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP. URL: https://academicintegrity.org/wpcontent/uploads/2019/04/Fundamental_Values_version_in_Ukrainian.
21. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2012. 320 с.
22. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. К., 2006.
23. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с.

Допоміжна

1. Барг М.А. Категории и методы исторической науки. М., 1984.
2. Бондаренко Г. Историчне пізнання: питання теорії і методики. Луцьк, 1998.
3. Губман Б.Л. Смысл истории: очерки современных западных концепций. М., 1991.

4. Дюркгейм Э. Метод социологии. К.–Харьков, 1999.
5. Данилевский И.Н. Вопросы и методики исторического исследования. М., 1986.
6. Добров Г.М. Наука о науке. К., 1998.
7. Єріна А.М., Єрін Д.Л., Захожай В.Б. Методологія наукових досліджень. К., 2004.
8. Ковальченко И.Д. Методы исторического исследования. М., 1987.
9. Колінгвуд Р. Ідея історії. К., 1995.
10. Кузин Ф.А. Магистерская диссертация: Методика написания, правила оформления и порядок защиты. М., 1997.
11. Крип'якевич І.П. Нарис методики історичних досліджень. *Український історичний журнал*. №2. 1967.
12. Кушнарєнко Н.М. Наукова обробка документів. К., 2003.
13. Лудченко А.А. Основы научных исследований. К., 2000.
14. Методические вопросы науковедения. К., 2001.
15. Мельник Л.Г. Развитие научного познания истории. К., 1983.
16. Могильницький Б.Г. Введение в методологию истории: Учебное пособие. М., 1989.
17. Пріцак О. Історіографія і історіософія М.Грушевського. К. – Кембрідж, 1991.
18. Поппер К. Злиденність історизму. К., 1994.
19. Поппер К. Логика и рост научного знания. М., 1993.
20. Санцевич А.В. Методика исторического исследования. К., 1990.
21. Тойнбі Дж. Дослідження історії. В 2-х т. К., 1995.
22. Уйбо Т. Теория и историческое познание. Таллин, 1991.
23. Фромм Э. Душа человека. М., 1993.
24. Ясперс К. Истоки истории и цель. М., 1991.

Студентський путівник 2020-21-27.01.2021-2

<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads>

Викладач

Стефанюк Г.В.